

TASKFORCE - RIEC
Brabant - Zeeland

#samensterktegenondermijning

TOOLBOX

RAADSVERKIEZINGEN

2022

voor een integere en
weerbare gemeenteraad

Missie

Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland

Door kennis en expertise levert Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland toegevoegde waarde aan het netwerk ter versterking van de uitvoeringskracht en weerbaarheid.

Visie

Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland

Een daadkrachtige maatschappij,
samen, tegen ondermijning!

Inleiding

Volgend jaar op 16 maart 2022 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. De raadsverkiezingen zijn vooral het feestje van de politieke partijen. Maar de burgemeester en griffier spelen hierin ook een belangrijke rol als het gaat om het benadrukken van het belang van de integriteit van de kandidaten en de gemeenteraad.

CRIMINELE INVLOEDEN IN LOKAAL BESTUUR

Onze samenleving wordt steeds vaker geconfronteerd met de gevolgen van ondermijnende criminaliteit. De lokale samenleving wordt hierdoor ontwricht. Ondermijning kan invloed hebben op het gemeentebestuur in de vorm van afpersing, intimidatie en beïnvloeding van raadsleden, maar ook door het aanstellen van personen met onzuivere intenties als gemeenteraadslid. Het is daarom belangrijk om niet-integere personen te weren uit het lokale bestuur. Maar daarnaast is het ook van belang om (kandidaat-)raadsleden bewust te maken van de risico's van oneigenlijke beïnvloeding, zoals ondermijning en intimidatie en hoe het hen kan raken in de belangrijke, maar kwetsbare functie van raadslid die zij vervullen.

VOORBEREIDEN OP VERKIEZINGEN

Richting de zomer van 2021 is het raadzaam om als burgemeester een strategisch overleg te voeren met de griffier en gemeentesecretaris over de aankomende raadsverkiezingen. Hierin kunt u onder andere afstemmen welke gesprekken gevoerd gaan worden en welke risico-analyse- en bewustwordingsinstrumenten de gemeente wil toepassen.

Het is belangrijk om als burgemeester het gesprek aan te gaan met het bestuur van de politieke partijen, zo ook met (mogelijk) nieuwe partijen. Hierin kan het onder andere gaan over de verantwoordelijkheid om de integriteit van de kandidaten op de kieslijst te toetsen. Daarnaast is het een optie om als gemeente de VOG van (een deel van) de personen op de kieslijst te betalen. Ook kan bijvoorbeeld een onderzoek worden ingesteld naar de herkomst van partijgelden door de accountant. Zodra de nieuwe raad geïnstalleerd is, is het van belang om het onderwerp integriteit een vast onderdeel van de jaarlijkse agenda te maken. Een bewustwordingssessie met de nieuwe raad kan hiervoor een aftrap zijn.

ONDERSTEUNING BEWUSTWORDINGS-PROGRAMMA LOKAAL BESTUUR

Vanuit het programma Bestuurlijke Weerbaarheid van Taskforce-RIEC Brabant - Zeeland is een toolbox samengesteld richting de gemeenteraadsverkiezingen 2022. De toolbox bestaat uit grotendeels al bestaande producten van overheidspartners. Deze kunt u inzetten voor en na de verkiezingen. De onderdelen die in deze toolbox zijn uitgelicht zijn integriteit, weerbaarheid en bewustwording van (toekomstige) raadsleden. De tools kunnen aangeboden worden aan de lokale afdelingen van politieke partijen.

De producten zijn gelinkt aan een tijdlijn rondom het verkiezingsproces. Hierin is ook het ondersteuningsaanbod vanuit Taskforce-RIEC opgenomen.

MEER INFORMATIE

Heeft u naar aanleiding hiervan vragen? Dan kunt u contact opnemen met het programma [Bestuurlijke Weerbaarheid](#)

Openen
kandidaatstelling

Sluiting
kandidaatstelling

Concept
kandidatenlijst

31 januari
kandida

Juli - Okt:
gesprekken met
kandidaten

Okt - Jan:
vaststellen lijst
en programma

MEI '21

JULI '21

OKT '21

JAN

- Vuistregels integriteit bespreken **(1A)** >>
- Zelfassessment als je volksver-
tegenwoordiger wil worden **(1B)** >>
- Weerbaarheidscheck politieke
partijen **(2)** >>

- Vragenlijst integriteit **(1C)** >>
- Mogelijke ondermijning herkennen
(1E) >>
- Bewilligingsverklaring **(1G)** >>
- Antecedentencheck **(1D)** >>
- Leidraad integriteit selectiegesprek
(1F) >>
- Toolkit Weerbaarheid **(5)** >>

Ondersteuningsaan

ri: Dag van de
aastelling

Verkiezingen

Jan - Maart:
Campagne

• Screening
• Installatie nieuwe
raad en inwerktraject

Integriteit structureel
op de agenda

'22

MRT '22

JUN '22

DEC '22

- Zie jij de georganiseerde criminaliteit in Brabant en Zeeland? **(3)** >>
- Raad voor de Raad **(4)** >>
- Handreiking voor griffiers over inwerkprogramma
- Infosheet Taskforce-RIEC Brabant Zeeland **(7)** >>
- Desinformatie voor raadsleden en wethouders **(8)** >>
- Gedragscode gemeente Eindhoven **(9)** >>
- Voorbeelden omgaan met beïnvloeding lokaal bestuur **(10)** >>

- Integriteitsagenda **(1H)** >>
- Dilemma kaartspel **(6)** >>

od Taskforce-RIEC

* Er zitten verschillen tussen de momenten op de tijdlijn. Politieke partijen hanteren verschillende procedures. Deze tijdlijn geeft een indicatie weer.

1

Handreiking integriteitstoetsing van kandidaten voor decentrale politieke partijen (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties [BZK], Versie 2020)

Met deze handreiking wil het ministerie van BZK de bewustwording en het bewust integer handelen binnen (decentrale) politieke partijen ondersteunen. De instrumenten in de handreiking geven de mogelijkheid om het thema integriteit intern bespreekbaar te maken en periodiek te agenderen. Ook in gesprekken

met mogelijke kandidaat-raadsleden. De handreiking biedt instrumenten die wervings- en selectiecommissies van politieke partijen kunnen benutten bij het toetsen van de integriteit en het verbeteren van het bewustzijn rond integriteitsrisico's. Zowel bij potentiële kandidaten als binnen de partij zelf.

De handreiking is niet bedoeld als een afvinklijst waaruit een bindend advies naar voren komt. Het doel is bewustzijn vergroten en integriteitsrisico's in beeld brengen.

Toelichting inhoud

VOOR DE TOOLS, DE TOEPASSING ERVAN EN ONDERBOUWING
KUNT U DE HANDREIKING DIRECT [HIER RAADPLEGEN](#).

Hierin staat ook belangrijke informatie omtrent persoonsgegevens en privacy. In de handreiking wordt een onderscheid gemaakt tussen drie fasen; **de wervingsfase, de selectiefase** en **de beheerfase**. De tools uit de handreiking vallen onder deze drie fasen.

Wervingsfase

Afwegen of een kandidaat politiek ambtsdrager zich kandidaat stelt om raadslid te worden. Het partijbestuur van de lokale politieke partij bepaalt in deze fase over de inrichting van het wervings- en selectieproces.

1A VUISTREGELS INTEGRITEIT

Een politieke partij kan er voor kiezen zijn eigen vuistregels op het gebied van integriteit en gedrag op te stellen. Deze tool beschrijft een aantal voorbeelden van vuistregels op het gebied van integriteit.

1B ZELFASSESSMENT OM VOLKSVERTEGENWOORDIGER TE WORDEN

Voor het uitvoeren van bepaalde activiteiten door volksvertegenwoordigers zijn normen en beginselen in de wet vastgelegd. Door het invullen van deze vragenlijst over persoonlijke omstan-

digheden krijgt de potentiële kandidaat enig zicht op de mogelijke risico's die hij als volksvertegenwoordiger kan gaan lopen. Iemand kan o.a. op basis hiervan de afweging maken zich wel/niet kandidaat te stellen.

Selectiefase

Kandidaat volksvertegenwoordigers worden geselecteerd en op de kieslijst geplaatst. Zij worden vervolgens wel of niet verkozen en geïnstalleerd als volksvertegenwoordiger.

1C VRAGENLIJST INTEGRITEIT *

Deze vragenlijst is een middel om enig inzicht te krijgen in mogelijke integriteitsrisico's van een kandidaat. De vragen hebben o.a. betrekking op nevenfuncties, persoonlijke (financiële) belangen en beroepen van partners en familieleden. Ook kan de vragenlijst bijdragen aan het integriteitsbewustzijn van de kandidaat en kan het een leidraad bieden voor het gesprek met de selectiecommissie.

1D ANTECEDENTENCHECK *

Een antecedententcheck is een onderzoek naar het verleden van een kandidaat. De vorm en diepgang van het onderzoek kunnen verschillen. In de handreiking wordt uitleg gegeven over

het openbare bronnenonderzoek, de Verklaring omtrent het gedrag (VOG) en het referentieonderzoek. Het openbare bronnenonderzoek kan plaatsvinden vóór het selectiegesprek. Het laten aanvragen van een VOG en het referentieonderzoek vinden plaats na een positief selectiegesprek.

1E MOGELIJKE ONDERMIJNING HERKENNEN

Het is moeilijk om ondermijning te herkennen bij personen die zich aanmelden als kandidaat-raadslid. Het ministerie van BZK heeft een lijst opgesteld met 'red flags ondermijning'. Als op basis van de voorgaande tools (C en D) blijkt dat een van de 'red flags' bij een kandidaat aan de orde is, kan hierover bij het selectiegesprek (tool F) worden doorgevraagd.

1F LEIDRAAD INTEGRITEIT SELECTIEGESPREK *

In het selectiegesprek met de kandidaat komt het onderwerp integriteit aan bod. Het ministerie van BZK heeft, naast de integriteitsvragenlijst, ook aanvullende vragen opgesteld voor het selectiegesprek.

1G BEWILLIGINGSVERKLARING

Een bewilligingsverklaring is een opsomming van bepalingen die een kandidaat-raadslid voor de verkiezingen ondertekent. Het heeft geen juridische status, maar draagt bij aan het integriteitsbewustzijn. Het ministerie van BZK heeft een sjabloon opgesteld dat kan worden aangevuld/aangepast op basis van de behoeften, regels en beginselen die binnen de specifieke partijen gelden.

Beheerfase

Dit is de fase nadat de politieke ambtsdragers zijn benoemd. De decentrale politieke partij is nu medeverantwoordelijk voor het onder de aandacht houden van integriteit binnen de partij.

1H INTEGRITEITSAGENDA

Ook na de werving en selectie is het belangrijk om het thema integriteit binnen de fractie te blijven bespreken. Het is aan te raden om als fractie een integriteitsagenda op te stellen, waarin

staat op welke manier aandacht besteed wordt aan integriteit, op welk moment en wie daarvoor verantwoordelijk is. Het ministerie van BZK heeft een opzet gemaakt die als basis kan dienen.

* Bij toepassing van deze tool worden persoonsgegevens verwerkt.

2

Weerbaarheidscheck politieke partijen (gemeente Eindhoven, Saxion Hogeschool, ministerie van BZK en TF-RIEC, april 2021)

Politieke partijen en raadsleden kunnen in de praktijk te maken krijgen met verschillende vormen van invloed die de werking van de rechtsstaat ondermijnen. De 'Weerbaarheidscheck politieke partijen' is een compact hulpmiddel waarin integriteit, veiligheid en netwerkbewustzijn van kandidaten aan bod komen. De check kan helpen om deze thema's con-

creet te maken bij het opstellen van de kieslijst. Juist de integratie van deze drie aspecten maakt het instrument gebruiksvriendelijk en innovatief. Dit instrument kan gezien worden als aanvulling op de vragenlijst integriteit uit de Handreiking integriteitstoetsing. In deze check wordt extra aandacht besteed aan netwerkbewustzijn.

De weerbaarheidscheck is te vinden op het [KPO](#) of op te vragen via [mail](#)

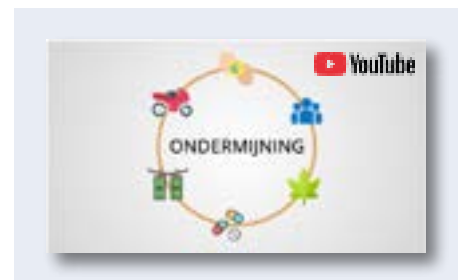
3

Animatievideo

'Zie jij de georganiseerde criminaliteit in Brabant & Zeeland?'

Georganiseerde criminaliteit maakt onze samenleving onveilig. Ook jij kunt hier als ambtenaar of bestuurder mee te maken krijgen.

Herken je de signalen? Deze animatie draagt bij aan bewustwording. De animatie is [hier te bekijken](#).

4

Animatievideo

'Raad voor de Raad'

Een animatie met raad voor de (toekomstige) raad. De animatie draagt bij aan bewustwording van de soms kwetsbare functie die raadsleden uitoefenen.

De animatie richt zich voornamelijk op raadsleden, maar kan dienen als bewustwording voor iedereen. De animatie is [hier te bekijken](#).

5

Toolkit Democratische Weerbaarheid voor politieke ambtsdragers (Netwerk Weerbaar Bestuur - december 2019)

Politieke ambtsdragers zijn in de positie om belangen af te wegen en keuzes te maken. Het is een mooi, maar kwetsbaar ambt en raadsleden kunnen extra ondersteuning gebruiken om afgewogen keuzes te maken, risico's in te schatten en belangen te waarderen. Het is belangrijk om democratisch weerbaar te zijn en integer te handelen. Netwerk Weerbaar Bestuur heeft een e-learning en toolkit gemaakt die hierbij kan helpen. In de toolkit vind je onder andere de volgende interessante fact-sheets:

1 ONTWIKKEL JE INTEGRITEIT

"Je weet inmiddels dat integriteit niet iets is wat jou als persoon kenmerkt, maar een voortdurend bewustzijn en handelen is dat je kunt ontwikkelen." Als raadslid wil je democratisch weerbaar zijn. In relatie tot integriteit wil je (als politieke partij) aandacht hebben voor preventie, monitoring van gemaakte integriteitsafspraken en weerbaar kunnen reageren op incidenten. De infographic 'Ontwikkel je integriteit' is bedoeld om te bekijken

hoe jij ervoor staat en op welke onderdelen je je nog meer kunt ontwikkelen.

2 CHECK JE NEVENFUNCTIES

In de infographic 'Check (al) je nevenfuncties!' is een checklist opgenomen om te beoordelen of je een nevenfunctie kunt combineren met een rol als politiek ambtsdrager. Ga voor je nevenfuncties goed na of het nodig is nog aanvullende maatregelen te treffen om te voorkomen dat functies elkaar ongewenst beïnvloeden en maak de dilemma's bespreekbaar.

3 RUGGESPRAAK MET JEZELF

Een raadslid moet weten wat er speelt om belangen van burgers te kunnen behartigen. Aan deze verbinding zitten voor- en nadelen. Het voordeel is dat het waardevolle inzichten oplevert over wat er goed gaat in een gemeente, maar ook wat beter kan.

Een politicus hoort met twee benen in de samenleving te staan. Dat is noodzakelijk;

je moet weten wat er speelt om belangen te kunnen behartigen. Aan deze verbindingen zitten voor- en nadelen. Voordeel is dat het waardevolle inzichten oplevert over het functioneren van een gemeenschap: wat gaat er goed, maar ook wat kan er beter. Deze verbindingen kunnen ook een nadeel zijn. Voor jezelf of je omgeving is het misschien lastiger nu neutraal naar belangen of personen te kijken. Je kunt ergens te dicht op hebben gestaan, bijvoorbeeld als het om de situatie gaat van je oude werkgever, een braakliggend terrein van je broer of de wijk waar je in woont. Als politicus ben je er voor iedereen. De infographic 'Ruggespraak met jezelf' helpt je om op een aantal domeinen jezelf controlevragen te stellen.

De e-learning is te vinden in de [leeromgeving voor raadsleden](https://www.weerbaar-bestuur.nl/leeromgeving-voor-raadsleden) en de gehele toolkit op www.weerbaar-bestuur.nl/toolkit

6

Dilemma kaartspel (TF-RIEC)

Het dilemma kaartspel van Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland is een hulpmiddel voor het in groepsverband en op een toegankelijke manier bespreken van integriteitsdilemma's. Het is wenselijk dat er structureel aandacht is voor de interne integriteit. Dit spel biedt een handvat om hier vorm aan te geven. Morele dilemma's kenmerken zich door de botsing van verschillende waarden / belangen, waardoor het niet direct tot één handelingsmogelijkheid leidt. Het bespreken van dilemma's, al dan niet fictief, leidt tot:

- een gezamenlijk moreel kompas, waarmee je gezamenlijk morele grenzen en de gedragsregels bewaakt;
- bewustzijn van posities en kwetsbaarheden / risico's in een continue veranderend(e) netwerk en samenleving;
- eenduidigheid in het proces, zodat betrokkenen (zoals manager, burgemeester, griffier en media) op het juiste moment in positie kunnen worden gebracht.

Iedereen dient zich veilig te voelen om over het onderwerp te spreken. Het is raad-

zaam om een onafhankelijke spelleider te betrekken. Dit kan iemand zijn vanuit je eigen organisatie, denk aan de integriteitscoördinator, griffier of een ondersteuner vanuit Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland. Het is een fysiek spel, een speldoos met dilemmakaarten en een bijbehorende gebruiksaanwijzing. Het spel is mede samengesteld met input vanuit gemeente Tilburg en gemeente Zwijndrecht.

Wil je het spel ontvangen? Stuur dan een [mail](mailto:info@weerbaar-bestuur.nl).

7

Infosheet Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland

TASKFORCE - RIEC
Brabant - Zeeland
#samensterktegenondermijning

VISIE

Een daadkrachtige maatschappij, samen, tegen ondermijning.

Samen sterk tegen ondermijnende criminaliteit

MISSIE

Door kennis en expertise levert Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland toegevoegde waarde aan het netwerk ter versterking van de uitvoeringskracht en weerbaarheid.

Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland maakt de integrale strijd tegen ondermijnende criminaliteit mogelijk. We bundelen krachten door samen te werken met bestuurders, overheidsdiensten, ondernemers en inwoners in Brabant en Zeeland. Samen bestrijden en voorkomen we ondermijnende criminaliteit. Dit doen we door expertise, intelligence, innovatie en actie met elkaar te verbinden. Dit leidt tot het verstoren van de criminele industrie en daaraan verbonden verdienmodellen.

Onze taak begint bij het versterken van het lokale bewustzijn, inzicht in de activiteiten van de georganiseerde misdaad en eindigt bij de ondersteuning in de aanpak ervan.

Dat doen wij om partners in hun eigen kracht te zetten. Naast het verzamelen en analyseren van informatie, leveren we kennis en expertise en jagen we acties aan. Daarnaast zetten we projecten op om de weerbaarheid van overheden, inwoners en ondernemers tegen ondermijning te vergroten.

ACTIECENTRA

• OOST-BRABANT
• ZEELAND / WEST-BRABANT

- Actieweken: controles en bewustwording rondom bijvoorbeeld productie hennep en synthetische drugs, ongebruikelijk bezit en mensenhandel.
- Opleidingen en trainingen voor projectleiders en partners.

RIEC

• OOST-BRABANT
• ZEELAND / WEST-BRABANT

- Data-analyse voor specifieke casussen
- Expertise op verschillende thema's, met de focus op cocaïne, synthetische drugs, hennep, mensenhandel en witwassen.

STRATEGIE EN INNOVATIE

4 VERSTERKINGSPROGRAMMA'S

- Maatschappelijke Weerbaarheid
- Bestuurlijke Weerbaarheid
- 1 Smart Overheid
- Smart-Cell Find the Money

4 VERSTERKINGSPROGRAMMA'S

MAATSCHAPPELIJKE WEERBAARHEID

We streven ernaar dat private branches en sectoren tot een 'eigen' anti-ondernijningsagenda komen en zo zelfreinigend vermogen ontwikkelen om vatbaarheid voor ondermijning te weren. Daarnaast zetten we in op de bewustwording van inwoners. Bijvoorbeeld door te investeren in meldingsbereidheid.

1 SMART OVERHEID

Om de aanpak van ondermijnende criminaliteit verder te brengen, investeren we in het ontwikkelprogramma 1SO. Dit is gericht op het optimaliseren van de integrale samenwerkingsprocessen. Centraal hierbij staat het opbouwen van een goede en actuele integrale informatiepositie die leidt tot effectieve acties.

BESTUURLIJKE WEERBAARHEID

Wij streven naar actieve aanpak van ondermijning door provincies en gemeenten. En zorgen dat de bestrijding een Veilige Publieke Taak wordt en blijft.

VERSTERKINGSDOELEN

- versterken weerbaarheid
- verhogen informatiepositie
- verstevigen ondernijningsbeleid en interventies
- innoveren

SMART-CELL FIND THE MONEY

Smart-Cell Find the Money richt zich op het verstevigen van onze informatiepositie en expertise op crimineel vermogen. Het team legt de basis voor hogere afpakresultaten.

De Smart-Cell doet innovatief verkennend onderzoek en ontdekt hiermee nieuwe fenomenen en trends.

	Belastingdienst		KMAR
	Douane		NWW
	FIOD		Openbaar Ministerie
	Gemeenten		Politie
	IND		Provincie
	Inwoners		UWV
	ISZW		Veiligheidsregio

8

Game

Desinformatie voor raadsleden en wethouders

Desinformatie is een groeiend maatschappelijk probleem waar ook veel politieke ambtsdragers mee te maken hebben. DROG (een platform van specialisten en ervaringsdeskundigen op het gebied van desinformatie) heeft in opdracht van het ministerie van BZK een game ontwikkeld. Het doel hiervan is het bewustzijn over desinformatie vergroten en concrete tips te geven over mogelijke handelingswijzen. In de game wordt in

de huid gekropen van een raadslid of wethouder. Het doel is om vanuit de rol van raadslid of wethouder online manipulatie te leren herkennen. Ook krijg je inzicht in de technieken en het ervaren van de gevolgen van handelingen. Hoe kom je erachter wanneer je informatie kunt vertrouwen? En trek jij op tijd aan de bel bij je collega's als het mis gaat?

Speel de game.

Tip: check in de appstore ook de app 'Ondermijning' van het RIEC-LIEC, ministerie van BZK en ministerie van JenV en de app 'Zuivere Koffie' van de Werkgroep Integriteit Limburg

9

Gedragcode raads- en commissieleden - gemeente Eindhoven

Een invulling van de normen en waarden van het gemeentebestuur kan worden opgesteld in een gedragscode. Hiermee is het transparant en controleerbaar. Integriteit is niet alleen een kwestie van regels, maar ziet vooral op de onderlinge omgangsvormen. Een gedragscode kan houvast bieden bij het bepalen van normen.

DOEL VAN EEN GEDRAGSCODE

- Het beschermen van raadsleden tegen onnodige misstappen door uit te leggen wat wel en niet mag van de wet. Het stelt een norm.
- Het vormen van een leidraad voor het gesprek over integriteit.
- Het bieden van een basis om op te treden tegen integriteitsschendingen.

De gemeente Eindhoven heeft in 2020 de gedragscode voor raads- en commissieleden herschreven. Zoals burgemeester Jorritsma aangeeft in de gedragscode: "De manier waarop wij ons werk uit voeren ligt onder een vergrootglas. Transparantie over ons handelen, onze positie in netwerken, uitingen op social media... het vraagt van ons om kritische te blijven over wat we doen en voor wie. Niet alleen ter verantwoording aan de inwoners, maar ook ter bescherming van onszelf tegen oneigenlijke/ondemocratische druk en ter bescherming van de kwaliteit en het vertrouwen in het lokaal bestuur".

De gedragscode van gemeente Eindhoven voor **raadsleden**.

Wat goed is om te weten, is dat gemeente Eindhoven ook een ge-update gedragscode heeft voor **wethouders**. De gedragscode van gemeente Eindhoven is afgeleid van de modelgedragcodes die in de **Handreiking Integriteit Politieke ambtsdragers** staan opgenomen.

10

Voorbeelden omgaan met beïnvloeding lokaal bestuur

Hieronder staan vier voorbeelden van situaties waar raadsleden mee te maken kunnen krijgen. Het is goed dat ze zich hier bewust van zijn. Maak het bespreekbaar!

Je kent het wel: een straat in de gemeente waar veel leegstand is. Jij als raadslid wordt benaderd om Henk te helpen. Henk wil twee monumentale panden in dezelfde straat kopen van de gemeente. Hij wil deze panden opknappen en gaan gebruiken. De zoon van Henk wil graag een café en een broodjeszaak beginnen in de panden. Het lijkt hem een mooie aanwinst voor de stad. Henk weet niet zo goed hoe hij dit moet regelen en schakelt jou in. Enthousiast als je bent ga je er in mee. Deze invulling op deze plek in de stad is fantastisch.

Als raadslid zoek je alles voor Henk uit. Je benadert een medewerker van vastgoed hoe het staat met de verkoop van de panden. Je vraagt bij de afdelingen vergunningen wat er allemaal nodig is. Je bespreekt het met je fractieleden. Een nieuw stamcafé voor de partij op deze plek, je ziet het al voor je. Zeker het zaaltje wat erbij zit is perfect om te vergaderen.

Alles lijkt in kannen en kruiken. Tot de afdeling veiligheid Henk onder de loep neemt. Hij blijkt in twee buurgemeenten

ook al een café annex broodjeszaak voor zijn zoon te hebben aangekocht. Er worden nauwelijks klanten gezien. De broodjeszaak is bijna altijd gesloten 'door omstandigheden', zo valt te lezen op de voordeur. Is dit wel zo legaal als het lijkt?

Tip voor jou als raadslid:
blijf binnen je rol en laat personen zelf de gemeente benaderen.

In de Kerkstraat staat een leuke woning. Een dame van 84 jaar, Annie, woont daar. Ze is hecht met haar familie. Haar drie zonen komen ongeveer dagelijks over de vloer, gezelligheid alom. Tot de gemeente het pand van Annie voor drie maanden sluit. Alles wordt afgeplakt en iedereen moet het huis verlaten. Annie wordt dakloos. Raadslid Hamid springt voor haar in de bres. Wat sneu om zo'n oude vrouw zomaar op straat te zetten.

Dat kan echt niet. Ze zorgt zo goed voor haar kinderen en kleinkinderen. Hamid benadert ongeveer iedereen binnen het gemeentehuis. Ook stapt hij zelf naar de krant om aan te kaarten dat er een leeftijdsgrens moet komen voor uitzettingen.

Wat blijkt: Annie is het meesterbrein achter diverse roofovervallen met geweld. Zij denkt alles uit en haar zonen zijn de uitvoerders. Ze opereren als een

familiebende met Annie als hoofd van de organisatie.

Tip voor jou als raadslid:
hou je bij je rol. Een pand sluiten gebeurt met een reden en de afwegingen daarin worden zorgvuldig gemaakt.

Frans wil zijn BV uitbreiden. Zijn bedrijf loopt goed en hij heeft ruimtegebrek. Hij heeft al navraag bij de gemeente gedaan, maar het bestemmingsplan biedt geen mogelijkheden meer. Een aanpassing van het plan staat niet gepland. Frans besluit om te gaan lobbyen bij alle raadsleden. Wat zo leuk is aan Frans is dat hij bij ongeveer iedere raadsvergadering aanwezig is. Hij is echt geïnteresseerd in de lokale politiek. Na elke vergadering drinkt hij een borrel mee en geeft een rondje. Eerst benadert hij Kirsten van partij

Chique Klassiek. Daarna biedt hij Katja, van eenmansfractie KAT, een rode wijn aan. Hij doet uitgebreid zijn verhaal. Ook Henry van partij Haai krijgt een bezoekje van Frans.

Een dag later benadert Katja alle collega-partijen. Ze heeft Frans zien rondhangen en lobbyen. Ze overlegt met haar collega-raadsleden en checkt wat het verhaal van Frans is. Ze besluiten samen dat ze Frans niet helpen en verwijzen hem terug naar de ambtenaren die gaan over de bestemmingsplannen.

Tip voor jou als raadslid:

bespreek met elkaar door wie je benaderd wordt, ga niet zelf lopen en vertrouw op je onderbuikgevoel.

Bianca runt een PGB-bureau (Persoons-GebondenBudget). Recent is haar vergunningsaanvraag geweigerd en ze is woedend. Op de mooie boerderij in het buitengebied helpt ze toch alleen maar mensen? Ze laat mensen met paarden werken, ze biedt zorg en hulp aan diverse groepen en ze doneert regelmatig geld aan goede doelen. Wat doet iedereen moeilijk. "Dat is zeker omdat ik een succesvolle zakenvrouw

ben", zegt Bianca. "Ze gunnen het me niet." Bianca benadert zelf de krant en stuurt boze mails naar raadsleden. Alles wat in haar macht ligt onderneemt ze om de ambtenaren en politiek te overtuigen dat ze het mis hebben. Nog niemand van de raadsleden heeft actie ondernomen naar Bianca toe. Het onderwerp komt in de komende vergadering aan de orde. Totdat de volgende dag weer een artikel in de krant staat. Dit keer met als kop:

'Paardenstal van PGB-bureau blijkt XTC-lab te zijn'.

Tip voor jou als raadslid:

schiet niet te snel in de actie en neem niet te snel iets voor waar aan.

Ondersteuningsaanbod

Taskforce-RIEC Brabant Zeeland

BESTUURLIJKE ONDERSTEUNING

Taskforce-RIEC beschikt over een aantal Bestuurlijk Ondersteuners voor de uitdagingen en vragen die bij het lokale bestuur leven over de weerbaarheid van de organisatie en ondermijnende criminaliteit. Zij hebben verschillende rollen. Zo zijn ze sparringpartner voor het bestuur, maar ook adviseur, proces- en projectbegeleider voor het management. Daarnaast kunnen ze coaching en bijstand bieden aan mensen in de uitvoering. Dit alles met betrekking op de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Op 16 maart 2022 worden de nieuwe raadsleden voor de komende bestuursperiode gekozen. Een belangrijk moment, ook voor de burgemeester. De burgemeester is verantwoordelijk voor het in goede banen leiden van de verkiezingen, is hoeder van de bestuurlijke integriteit en voorzitter van de gemeenteraad. Taskforce-RIEC heeft expertise en tools

in huis om de burgemeester, maar ook de griffier, te ondersteunen in het proces naar de verkiezingen toe en tijdens het inwerkprogramma van de raad.

WAAR KUN JE ONS VOOR BENADEREN?

- Vragen rond de komende raadsverkiezingen over thema's als integriteit, ondermijning en weerbaarheid kunnen besproken worden met de Bestuurlijk Ondersteuners van Taskforce-RIEC. Ook kunnen de Bestuurlijk Ondersteuners de raad of raadsfracties informeren en bijstaan bij het voorbereiden van het proces van kandidaatselectie voor de kieslijst.
- Wanneer er behoefte is aan het geven van een informatiesessie aan de raad, dan hebben de Bestuurlijk Ondersteuners hier ervaring mee en kunnen ondersteunen in het opzetten van de sessie, maar ook het (mede) uitvoeren geven aan de sessie.
- Issues met betrekking tot ondermijning,

weerbaarheid en integriteit eindigen niet als de raad geïnstalleerd is. De Bestuurlijk Ondersteuners zijn zeker ook daarna inzetbaar voor de eigen weerbaarheid, maar ook voor de weerbaarheid en integriteit van de raad. Het is immers belangrijk dat raadsleden bewust zijn van de rol van de gemeente bij het aanpakken van ondermijnende criminaliteit en van hun eigen kwetsbaarheid daarin. We ondersteunen de burgemeester, gemeentesecretaris of griffier daar graag in. Bijvoorbeeld met een bewustwording- of integriteit/dilemmasessie.

HOE KUN JE ONS BENADEREN?

Het Bestuurlijke Ondersteuningsteam (BOT) is onderverdeeld in twee geografische gebieden.

Neem in Oost-Brabant contact op met [Gerjan van Dam](#) of [Joop Goderie](#)
Neem in West-Brabant en Zeeland contact op met [Annegien Wijnands](#)